

Kam kráča aktualizácia LPIS?

V podmienkach Slovenskej republiky sa žiadosti o podporu na pôdu (najrozšírenejší typ podpory v poľnohospodárstve na Slovensku) podávajú na pozemky, vedené v registri pôdnych blokov LPIS. Správu tohto registra zabezpečuje Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA), ktorá túto činnosť deleguje na Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy (VÚPOP).



V súvislosti s problematikou aktualizácie registra pôdnych blokov LPIS oslovil úrad SPPK sekciu rozvoja vidieka a priamych platieb MPRV SR so žiadosťou o riešenie problémov spojených s aktualizáciou LPIS. V prílohe na stiahnutie nájdete listy úradu SPPK a odpovede z MPRV SR.

Problém pre žiadateľa o podporu vznikne vtedy, ak sa počas priebežnej aktualizácie registra LPIS (po odovzdaní žiadosti) zmení oprávnená plocha (alebo jej časť) na neoprávnenú. V takom prípade musí žiadateľ prekresliť svoju žiadosť (elektronicky), a nové zakreslenie musí zosúladiť s výmerami a so sumárami v tabulkovej časti. To často nie je jednoduchá záležitosť.

Pri prvom podaní žiadosti pripravil tabulkovú časť systém geopriestorovej žiadosti o podporu (GSAA), avšak opravy treba spracovať ručne a podávať ich treba v papierovej verzii. Veľkým problémom je vôbec zistiť, že vznikla nezrovnalosť a kde sa nachádza. Je nevyhnutné pravidelne kontrolovať desiatky až stovky riadkov čísiel, či neprišlo k zmene oproti pôvodne podanej žiadosti. Závažnosť problému zvyšuje skutočnosť, že až do odstránenia nezrovnalosti (nadvýmery na diele) je pozastavené vyplatenie celej žiadosti o podporu.

V tomto roku trápi poľnohospodárov rozsah, frekvencia a nesystémovosť priebežnej aktualizácie LPIS.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora rozumie dôvodom, prečo je nevyhnutné aktualizovať LPIS priebežne. Zastupujeme poctivých poľnohospodárov a podporíme akékoľvek rozumné opatrenie na zamedzenie neoprávneného čerpania finančných zdrojov Európskej únie. Pokiaľ sa v priebehu roka zistí, že žiadateľ požiadal o platbu na neoprávnenú plochu, potom je, samozrejme, potrebné takúto plochu z registra LPIS vyňať.

Prekáža nám však neúmerne byrokratické zaťažovanie farmárov. Aktualizácie sú nesystémové a chaotické. Očakávali by sme, že spracovanie aktualizácie bude postupné, a keď sa niektorá plocha spracuje, tak sa už meniť nebude. Dodnes bolo podľa našich informácií od podania žiadostí v roku 2018 vykonaných 5 priebežných aktualizácií (za posledných 5 týždňov boli 3). Niektorí žiadatelia museli svoje žiadosti prerábať už 4-5 rás.

Konkrétne príklady

Ďalej uvádzame niekoľko typových situácií, ktoré v súvislosti s aktualizáciou LPIS vznikajú v tomto roku:

* Konkrétny pozemok bol zmeraný kontrolórmí - PPA v apríli 2018. Poľnohospodár následne podľa výsledkov tohto merania podal v apríli 2018 žiadosť o podporu. Po podaní žiadosti (v júli 2018) bola výmera dielu zmenená (znížená). Súhlasíme s tým, že ak v čase od apríla 2018 do júla 2018 nastala zmena hranice (zníženie výmery pozemku), bola jej zmena v LPIS opodstatnená, avšak vo väčšine prípadov je táto zmena neopodstatnená a spôsobuje poľnohospodárom značné problémy.

* Hranice a výmeru konkrétneho pozemku určil VÚPOP. Poľnohospodár si zakreslil hranice a výmeru podľa toho, ako ich vymedzil VÚPOP. Následne (po podaní žiadosti) bol tento diel aktualizáciou rozdelený na dva pozemky, pričom v skutočnosti na pozemku nevznikla zmena, ktorá by mala znamenať rozdelenie pozemku. Rovnako mnohokrát dochádza k neopodstatnenému zlučovaniu pozemkov.

* Hranice a výmeru konkrétneho pozemku určil pred podaním žiadosti VÚPOP. Následne (po podaní žiadosti) bol tento pozemok rozdelený na dva pozemky, pričom jeden z nich je vplyvom aktualizácie nespôsobilý z dôvodu malej veľkosti výmery. Pozemok bol rozdelený na dva pozemky, pričom však jeho hranice, výmera sa nezmenili oproti stavu k dátumu podania žiadosti.

* Konkrétny pozemok mal k 15. 05. 2018 výmeru, ktorú určil VÚPOP. K 31. 05. 2018 bola táto výmera znížená oproti pôvodnej o 0,3 % (o 0,12 ha). Ďalšou aktualizáciou, vykonanou dňa 17. 07. 2018, bola výmera znížená o 1 % (0,53 ha) oproti pôvodnej. Pritom stav hraníc sa oproti 15. 05. 2018 nezmenil. Napokon aktualizáciou dňa 31. 07. 2018 bola výmera dielu zvýšená oproti pôvodnej o 0,19 ha! Tento stav núti poľnohospodárov znižovať výmery (ako jedno z riešení, ďalším riešením je veľmi dlhé čakanie na kontrolu na mieste), avšak naspäť zvyšovať výmery nie je možné. Situácia sa mimoriadne komplikuje u poľnohospodárov, ktorí majú na plochu viazané záväzky v rámci neprojektových opatrení Programu rozvoja vidieka SR na roky 2014 - 2020.

* Počas priebežných aktualizácií bolo veľké množstvo krajinných prvkov zrušených alebo im bola znížená výmera. V dôsledku toho môže farmár prestať plniť podmienku existencie EFA, a platba mu môže byť krátená až o 70 Eur/ha. Ak by boli krajinné prvky zrušené pred podaním žiadosti, mohol podmienku EFA plniť iným spôsobom. Teraz to už zmeniť nemôže.

Podľa nám dostupných informácií bolo napríklad v Trnavskom kraji aktualizovaných v roku 2018 od podania žiadostí takmer 25 % pozemkov. Nemalé problémy farmárom spôsobuje aj skutočnosť, že na výmery parciel, uvedené v žiadosti, sú naviazané ďalšie evidencie, ktoré musia spracovávať, a v

prípade zmien výmer musí dôjsť aj k zmene údajov v evidencii.

Tento stav považujeme za neúnosný a situáciu za neprehľadnú a spôsobujúcu neúmerne zaťaženie poľnohospodárov. Vo vyššie uvedenom texte uvádzame niekoľko príkladov a nevymenúvame presné názvy lokalít a čísla pozemkov. Dôvodom pre túto skutočnosť je to, že daných prípadov je veľký počet.

Sme toho názoru, že prípadnú analýzu je potrebné vykonať z pozície správcu systémov s identifikáciou a s vyhodnotením konkrétnych typov situácií, z ktorých niektoré uvádzame vyššie.

Dokumenty na stiahnutie

- [Žiadosť o riešenie problému](#) (0.09 MB, PDF)
- [Žiadosť o riešenie - doplnenie](#) (0.09 MB, PDF)
- [Odpoveď MPRV SR](#) (0.05 MB, PDF)